Ч. 163 (10.546). Львів, субота 25. липня 1925. Почтову належитість оплачено гуртом. Рік XLIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10, II. пов.
Конто почт. щад. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“ Львів.
Гол. Редактор приймає від 1—2 год. передпол.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 4·20 зл.
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Греції, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к. Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 17 сот.

Неймовірна еволюція.

До сербсько-хорватської згоди.

Згода між Сербами та Хорватами є одним з найоригінальніших політичних довершень в европейській політиці останньої доби. Провідник революційної партії, яка шукала порозуміння аж з III. Інтернаціоналом, Ст. Радіч — республиканець та хорватський самостійник прилюдно бє себе в груди і складає югословенському королеві присягу на вірність монархії та сербському централізмові! Що більше: цей самий голова хорватського сепаратизму, який у своїй дипльоматичній праці по европейських столицях і революційній пропаганді на рідній землі завдав стільки ударів югословенській державі, нині, на авдієнції у короля, передає йому свої три книжки, з такими присвятами: „Королеві, як державному мужеві“, „Королеві, як борцеві“, „Королеві, як ощадному скарбникові“.

Зміна поглядів хорватського провідника є настільки радикальна, що навіть дотеперішна югословянська конституція, яку Радіч так сильно атакував і яка згідно з поглядом всіх мусить стати предметом ревізії, відкладається на необзначений час. По шести роках досвіду дві непримирені частини югословянського королівства забувають про основну причину своєї ворожнечі. З яким завзяттям, а навіть ненавистю, боролись Хорвати за рівноправну самостійність у державі, в якій Серби вважали себе єдиними повноправними володарями! Пригадаймо, що не вважаючи на чисельну більшість Сербів, Хорвати почувають себе культурно краще освідомленими, хоча би тому, що їх громадянство не є таким одноманітним клясово і має за собою виховання та освіту вищої культурної атмосфери.

І сама ця вищість висловлялась нині у заявах Радіча, який не лякається, що його найближчі однодумці назвуть його запроданцем. „Не лякаймось — сказав його сестрінок Павло Радіч, що в його імені переводив усе порозуміння — що нам зроблять докір капітуляції. Підчас останньої виборчої кампанії, ми показали, у важчих обставинах, що не можна нас зігнути. Зрештою ми волімо, щоби було так і навіть, щоби думали, що ми відступили взад, бо коли ми відступили, то перед своїм братом Сербом. Його перемога не була би скінчилась визволенням, майже повним об'єднанням хорватського народу, якби не величанське зусилля Сербії і сербського мученичого селянства“.

В останній своїй розмові з кореспондентом „Нає Фрає Прессе“ Павло Радіч звертає увагу на те, що між Сербами і Хорватами істнують ріжниці у відчуванні та світогляді, які є наслідком довголітньої ріжної школи та касарні, одначе підкреслює те, що всі ці ріжниці сходять на другий плян супроти зовнішної небезпеки, внутрішної економічної скрути і факту, що Серби та Хорвати є етнічно, мовно та соціяльно одним народом. Дипльоматичний хист голови уряду Пасіча, старого діяча, відограв у цій злуці чималу ролю: коли він покористувавшись якнайгострійшим засобом політичної боротьби — вязницею супроти Радічівців, прийшов хутко до пересвідчення, що тільки мирною виміною думок можна поладнати конфлікт для добра народу та держави. У нинішній добі загострених конфліктів між народами і кипучої партійної ворожнечі, приклад еволюції, яку перейшов Степан Радіч є настільки рідким, що майже неймовірним. Не диво, що його вороги вважають його покаяння містифікацією. „Велика людина — сказав Вольтер — має привілей робити безкарно великі похибки“. І додаймо: лише велика має сміливість голосно признатись до них і направляти їх дрібною щоденною працею, відійшовши в тінь.

Перше завдання обєднання.

(Надіслана стаття.)

II.

Мало хто з наших діячів здає собі справу, яку велику ролю грає в суспільній праці хист зясувати просто і конкретно ідеї та гасла, що мають вести до здійснення найближчої мети. Тижні, місяці, а інколи роки минають на суперечках за слова, поза якими кожний дошукується чогось иншого, або не находить того, що згуково найлекше вдоволяє його вухо. Спільний політичний фронт не є фронтом на полі бою, де люде оживлені одним настроєм, без слів, на один мовчазний знак ідуть на ворога і здійснюють покладене на них завдання.

Нема підстави сумніватись, що нині вже істнує між провідниками обєднаних партій настрій спільної потреби йти одним фронтом. А проте повторім собі ще раз: що „спільний фронт“ значить у нашій нинішній політичній ситуації перш усього вирівнання ріжниць поглядів та метод діяльности між самими провідниками одної нової партії, які надто довго ріжнились між собою, щоби могли від одного дня злуки нараз більше нічим не ріжнитись. Не забуваймо, що програма та ідеольогія всіх наших партій витворюються у штучній, неприродній атмосфері, яка не дає їм спроможности довести своїх ідей до бажаної прозорости. Перш усього наші діячі не можуть користуватись повною свободою слова. Далі: недостача наскрізь партійної преси, і взагалі громадянського, політичного життя, необхідних для кристалізації поглядів довела давно до того, що навіть члени одної групи стоять на ріжних, надто часто нестійних зі собою становищах.

Є в нас питання, які нелегко сформувати як політичну лінію, дарма, що вони виринають щораз частійше, як болісно-актуальні справи нашого життя. Чи нпр. в мент, коли Рим ішов би щораз більше проти наших національних інтересів і коли треба би нашій суспільности висловитись рішуче за приналежністю до Риму або піти проти нього — не стали би ми роздвоєні на протязі одної ночі? Це тільки один приклад нашого непідготовлення навіть у сфері наскрізь ідеольогічній, у дуже настирливих справах. Наш загал, а з ним і наші політичні керманичі звикли єднати великий нахил до сміливих ідей у царині теорії і запопадливе привязання до вузеньких форм дійсности в практиці.

На запит: яке є перше завдання наших новообєднаних партій? — кожний може вказати на иншу потребу, як необхідну, бо їх є і було в нас завсіди більш, як спроможности заспокоїти їх. Якщо нова партія родиться тому, що бачить перед собою можливість здійснення якогось негайного, важливого діла, тоді кожний громадянин вибачить їй навіть відсутність виробленої програми, побачивши вже наслідки праці. Так кожна суспільність вибачала всім геніяльним диктаторам, що в критичний мент вливали свіжу кров у знесилений організм нації. Одначе, коли в даним випадку маємо до діла з організацією, яка є висліком переловних міжпартійних компромісів — то і еволюція поглядів, яка довела до цієї організації, мусить відбитись у самім громадянстві. Користним, а подекуди й необхідним є виявити ті лінії, які були рисами старих будівель, згодом стали щілинами, а вкінці спричинили їх упадок; далі: що стали тим цементом, який вєднав розвалені відломки.

Скаже дехто: що це було би зайвим розпоршуванням взаємних гріхів. Та на нашу гадку: Коли табори нового обєднання лякаються признатись, у чому помилялись і в користь яких поглядів зреклися з давніх становищ, тоді старі рисм та щілини можуть показатись наново. Вказати на фундамент будівлі не мало. Ідеї, які є фундаментом наших усіх партій, у роді: соборництва або земельної реформи, є надто самозрозумілі і тому надто загальні. Партія, яка хоче мати загальнонаціональну програму і обєднувати в собі людей найріжнороднійших груп та клес, мусить мати так само різко зарисовану та зясовану партійну ідеольогію, як чисто клясові або гурткові партії. Тільки тоді вона зможе протиставлятись иншим і впливати на щораз ширші кола суспільности своєю ідеольогією. Праця над переоцінкою ідей у лоні такої партії стань не слабиною, а силою.

Відомо, що провід народу в данім моменті можуть брати у свої руки партії, які не конче силкуються покласти у свою програму якнайширші теоретичні ідеї, спільні всім громадянам. Надто загальні гасла мають часто ту хибу, що в змаганні охопити всі потреби суспільности, нехтують тими кількома реальними потребами, які є найбільше пекучими домаганнями даного менту. Оживити ці домагання новою думкою, новим духовим зусиллям, накинути їх не як само гасло, а як **потребу переоцінки старих домагань** — ось перше завдання кожної нової партії, що повстає на руїнах старих.

Скептик

Проти земельного визиску.

Заява посла Тарашкевича зложена в імени робітничо-селянського бльоку на засіданню сойму дня 17-го липня 1925 року.

В імени робітничо-селянського бльоку, зложеного з Білоруської Селянсько-Робітничої Громади, Незалежної Селянської Партії і Посольської Комуністичної фракції, протестуємо як найрішучійше проти закону про парцеляцію і осадництво, який названо законом про переведення земельної реформи.

Ухвалений соймом закон є замахом обшарників на найбільш життєві інтереси працюючих мас. Ціллю цього закона є, щоби утримався клясa обшарників, які, як, котра на протязі цілого ряду століть висисала кров і піт працюючих мас, що би кинути окрушини селянській сільських багачів і таким робом здобути союзників до боротьби з визвольним селянським рухом. Метою закона є виділити з землі одиноких її дійсних властителів — міліонів безземельних і малоземельних селян, позбавити їх батьківщини а одночасно постійно ошукувати і дурманити селянські маси облудними обіцянками. Вїнної метою цього закона є скріплення панування в польській державі, збільшення і так вже страшного утиску визиску селян і робітників.

Red. czas. „Dilo“ Pr. 537/25. W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny jako Trybunał prasowy we Lwowie, na wniosek Prokuratury Państwowej, że treść czasopisma „Dilo“ Nr. 158 (10.523) z dnia 19. lipca 1925 r. w artykułach pod tytułem: „Farsa czy tragikomedja“ w ustępie a) od początku artykułu od słów: I tak ... wyjątkuie, b) między słowami: ... szczo do zmin... a: Takym ro... i stojit dosi... a: Polśkaprесa, c) ... zbywsia z panietyku... do końca ... zawiera znamiona zbrodni z § 65 a) u. k. i występku z art. III. ust. z 17.XII. 1862 Dzpp. Nr. 8. 1863, uznał dokonaną 17. lipca 1925 roku konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. XII. 1862 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. o. Lwów dnia 21. lipca 1925 r.

Hawel.

Red. czas. „Dilo“ we Lwowie. Pr. 541/25. W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny, jako Trybunał prasowy we Lwowie orzekł na wniosek Prokuratury Państwowej, że treść czasopisma „Dilo“ Nr. 159 (10.478) z dnia 21. lipca 1925 r. pod tytułem: ... w ustępach między słowami: a) bude boroty... b) pid prasia... a: Ekonomiczne i kulturne, c) porom objednannia... a: a wsi ti, szczo, ... a: Jducsy na wyrozumiłosty i dopomogi... a: ... zawiera znamiona występku z § 24 u. p. ... uznał daną 20. lipca 1925 r. konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenia całego nakładu i wydał w myśl § 493. p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21. ust. druk. z 17 grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863, t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 Zł. P. Lwów dnia ... lipca 1925.

Hawel.

Цей закон, який іде виключно по лінії інтересів обшарників, переводиться при найактивнійшій участи панських слуг з „Пяста“ і Польської Партії Соціялістичної, які вже віддавна поставили собі за виключну ціль оборону і закріплювання панування панів. Авеж „Визволєнє“, котре для паради вживає радикальних фраз, котре через якийсь час робило ніби то опозицію в соймі, — щораз то виразнійше іде на пасну буржуазії, а заключивши з „Пястом“ угоду — перейшло виразно до ворожого для працюючих мас табору.

Буржуазно- пястівсько- пепесівському бльокові, який скріпився тепер „Визволенєм“, мусить бути протиставлений могутний робітничо-селянський бльок, в рядах котрого знайдуться міліони працюючих мас міста і села, які провадитимуть боротьбу під кличами: „Земля для селян, національна свобода для поневолених народів“.

Ми, представники зачатків такого селянсько-робітничого бльоку, від самого початку протестували і тепер протестуємо проти цього закону, домагалися і домагаємося вивласнення землі без викупу і поділу її між селян.

Цей закон не тільки не розвязує земельного питання, не тільки не є вступом до мирного розвитку земельних відносин в польській державі, а якраз навпаки — він є початком великої і відкритої боротьби.

Сильна боротьба за землю входить в новий період. Сойм не дав і не дасть землі селянам. Селяне мусять взяти землю самі, і візьмуть її напевно.

(Маршалок: Паче посол Тарашкевич! З соймової трибуни можна говорити тільки про закон, проти закону або за законом. Як що ви і дальше будете промовляти в томуже дусі, — в тій хвилі відберу вам голос.)

Творити Селянські Комітети — це наказ хвилі!

Творити Селянські Комітети для масової боротьби за землю для селян без викупу, для боротьби з розхоплюванням землі нечисленною горсткою багачів, для боротьби з податковим утиском, для боротьби з поліційними насильствами і утиском, для організування працюючих мас.

Ухвалений соймом закон про парцеляцію і осадництво провадить теж до загострення боротьби на українських і білоруських землях, які знаходяться під ярмом польської шляхти і буржуазії.

Польський уряд і польська буржуазія провадять на українських і білоруських землях екстермінаційну політику, так як робила не колись ославлена пруська Кольонізаційна Комісія, — політику, яка змірює до цілковитого позбавлення землі українських і білоруських селян і до спольонізування Західної України і Західної Білоруси.

На теренах Західної України і Західної Білоруси земля творить відвічну власність місцевих селян, яку шляхта вирвала від них насильно.

Землю цю відзискають українські і білоруські працюючі маси і зуміють оборонити її перед всякими замахами з боку обшарників.

Для керовництва поділом сконфіскованої землі утворяться на українських і білоруських теренах Головні Селянські Комітети Західної України і Західної Білоруси, які будуть вибирані на зїздах делегатів Повітових Селянських Комітетів.

В імени міліонів селян і робітників, які тільки в тісному братньому союзі і згоді бачуть запоруку побіди, рішуче протестуємо проти нового замаху, який готовить сойм на права працюючих мас.

Стверджуємо, що замах сойму на права працюючих мас скріпить ще більше і зусилить боротьбу селянських мас за їхню батьківщину, боротьбу за їхні найсвятійші права.

По широкому світі

Німецька відповідь.

Німецька нота, передана 20. липня на руки франц. посла в Берліні й через пізнійше оголошення водночасно в Парижі і Берліні, викликала у франц. м-стві закорд. справ приємне враження надзвичайно чемним тоном, який лагідить по суті неґативне становище до найважнійших пропозицій Бріяна. Нім. посол у Парижі Геш особисто запевнив Бріяна, що всі відповідальні кола в Німеччині є за продовжуванням розмов в справі ґарантійного пакту, щиро бажаючи його конкретизації. Геш перейшов з Бріяном усі детайлі німецької відповіди. Сподіються, що Франція відповість Німеччині найдальше до двох тижнів. (Докладнійше змістом і значінням німецької ноти, головно що торкається Польщі й питання ревізії договорів, займемося у завтрашньому числі „Діла“ — Ред.).

Пропозиція мира й загострення війни.

Заповіджений лист Франції і Еспанії до Абд-ель-Кріма, чи він годиться на мирові переговори на базі, про яку можуть дізнатися його дипльоматичні аґенти, вже переданий йому. Як що його відповідь буде позитивна, тоді делеґати обох держав поїдуть до нього з офіц. текстом пропонованого мирового договору. Одначе є дуже малі вигляди на згоду Абд-ель-Кріма, який гадає повести рішучий наступ ще перед прибуттям допомоги з Франції. Теж саме Французи обіцюють собі „покінчити“ з Абд-ель-Крімом в найближчому часі, віруючи в геній маршалка Петена.

Невдалий переворот в Портуґалії.

Франц. аґенція Гаваса подає подробиці останньої спроби військового перевороту в Портуґалії. 19-го липня зранку підняли в Лісбоні бунт тамошні війська, на яких чолі найшлись офіцири, що приймали участь у квітневих революційних заворушеннях, були арештовані й втекли тепер з твердині Сан-Джуліяно. Кружляк „Васко-ді-Гама“ перейшов на бік повстанців. Власти стараються льокалізувати бунт і, як твердять офіц. комунікати, сподіються здавити його місцевими силами, не відкликуючи навіть з маневрів морської дивізії піхоти. Притокою до зроблення спроби перевороту була ця обставина, що 9-го липня портуґ. парлямент висловив урядові недовіря, а сенат 28-ми голосами проти 10 — довіря. Тоді премієр запропонував президентові республики розпустити парлямент, якого каденція і так кінчається в жовтні ц. р. Але президент спротивився цьому.

Останні телеграми доносять, що капітан Баптіста, вожд революціонерів, а з ним 4 його товариші піддалися, а за ними піддалася й залога згаданого кружляка. Іх посадили в тюрму. У Лісбоні дальше панує стан облоги. Безумовно, що останній — хоч і невдалий — вибух збройного бунту матиме далекосяглий вплив на вигляд внутр.-політ. відносин у молодій республиці, яка ніяк не може найти рівноваги.

Голод і повінь.

Бюлетень ч. 17.

Краєвого Комітету Допомоги „Голодному Селу“ за місяць липень 1925 р.

Дальша Допомога з Вел. України.

Від Українського Червоного Хреста в Харкові прибуло дальших два вагони збіжжа. На цей раз Червоний Хрест вислав жито. Краєвий Комітет скерував ці вагони: 1. вагон в повіт Дрогобич і другий вагон в повіт Коломию. — До цього часу з В. України прибуло 20 вагонів збіжжа з них 2 вагони ячменю, 4 жита і 14 пшениці.

Орґанізаційний рух.

В Богородчанах зорґанізувався повітовий Комітет допомоги „Голодному Селу“, який ставить своїм завданням допомогу населенню, що постраждало від повені. На чолі Комітету стоїть о. Городецький.

В Устриках долішних зорґанізувався Комітет допомоги Голодному Селу на судовий повіт Устрики долішні під головуванням д-ра Пеленського.

В Надвірній зорґанізувався Комітет на судовий повіт Надвірна. — До цього часу в Галичині і на Волині зорґанізувалось 37 повітових Комітетів допомоги „Голодному Селу“; частина з їх тереном своєї діяльности мають політичні повіти, а частина лише судові.

Відгуки за кордоном.

В Румунії зорґанізувався окремий голодовий Комітет коло громадського Комітету в Букарешті. Комітет збиратиме жертви в Румунії і Бесарабії.

В Литві одержаний дозвіл на публичне збирання жертв для голодуючого західно-українського села.

Пороблено заходи зорґанізувати допомогову акцію в Швайцарії, Італії, Бельгії, Люксембургу, Швеції, Латвії і Болгарії.

Повінь.

Статистика шкід.

Повітовий Комітет допомоги „Голодному Селу“ в Рудках подає:

В селах Конюшки і Загір'я вода залляла до 600 морґів сіножатей і 50 морґів орного поля. — Біб, бульба, капуста і фасоля зігнили — з них нічого не буде. — Сіно в двох третинах скошене забрала вода; одна третина замулена, здатна хиба на підстілку.

В Черникові знищила вода сіножати і майже всі засіви. В Острові — пасовисько, в Хлопчицях — всі луки, пасовисько і частину засівів над Дністром. Страти селян в Хлопчицях 100.000 зол., в Черникові 50.000 зол., Острові 20.000 зол., Конюшках і Загір'ю по 50.000 зол.

Двірський обшар в Хлопчицях не дає опусту селянам з лук, які їм вирендовує і не пустив худоби до ліса. — Худобу в Хлопчицях годують листям з всякого дерева і зеленим вівсом. В Чайковичах Дністер залив пасовисько і луки коло 2000 морґів, поля 30 морґів.

В Болозові долішньому залила вода понад 400 морґів сіножатей і пасовиська, коло 30 морґів поля і городів, 25 будинків. В Ваньковичах залито 100 морґів сіножатей і 30 морґів поля. В Долобові 150 морґів сіножатей і 50 морґів поля. В Новосілках гостинних 30 морґів пасовиська, 50 морґів сіножатей і 40 морґів поля.

До 2300 родин потребує негайної помочі, а 4000 родин позички на закуп зерна, яка пропала.

Селяне с. Племиця, повіт Долина, повідомляють: вода в нашому селі забрала землі на 20 морґів, трави на 100 фір сіна, бульби на 30 метрів, збіжжа на 10 метрів, загальна шкода від повені виносить коло 13.000 зол.

Кредитова кооперація і її відбудова.

(Продовження.)

Найбільше актуальною тепер є справа оборотових капіталів, на які головно складаються вкладки ощадностей.

Оскілько говориться про відбудову, перебудову і розбудову, то це відноситься головно до вкладок ощадностей, які завсіди були головною опорою і підставою кредитових кооператив.

Задачею кредитової кооперативи, яка має щодня можність безпосередно стрічатися з широкою масою населення, є збирати масові, дрібні, хочби якнайменші вкладки ощадности, які мають служити на те, щоби в формі кредиту оживляли цілий господарський орґанізм. Всі инші чинности є лише побічні, і тому вся праця кредитової кооперативи мусить бути звернена в тім напрямі, щоби найти успішні способи добуття цих найдрібнійших, масових вкладок, котрі в дуже значних скількостях спочивають без потреби й користи у кишенях чи по хатах мі-

---

МИХ. РУДНИЦЬКИЙ. 6)

Літературно-наукові непорозуміння.

Новела і гумор Наукового Товариства ім. Шевченка.

(Докінчення.)

Маємо нині вже цілу стирту томів „Записок Наук. Тов. ім. Шевч.“ і здається, що це вистачає, щоби на підставі цього записаного паперу висловлювати осуд про діяльність Т-ва. Та на його аналізу нема місця в політичнім деннику; наскільки висновки про цю діяльність правдиві, нехай перевірять критики „від“ літературно-наукових журналів. Носити в серцю якунебудь образу до членів „Наук. Т. ім. Ш.“ — смішно. Це здебільша люде доброї волі, приватно симпатичні своєю наївною вірою у величність своїх наукових функцій, зрештою відрізані від життя та Европи китайським муром, — одним словом: жертви галицької провінції. Роблять як і що можуть, без ніяких даних робити инакше і краще.

Критикувати їх зайве, бо критики вони не признають; що кожний з них напише, те йде до друку; а що видруковане, того й так ніхто не читає; колиж це й коштує гроші, то в порівнанні з розтраченими дурно скарбами наших політиків за кордоном це діточі суми. Хто знає склад деяких секцій „Н. Т. ім. Шевч.“, цей може уявити собі, які кваліфікації треба мати, щоби туди ввійти. Чи є це велика честь? Їй Богу, важко сказати. Відомо, що на т. зв. наукові студії друковані у „Записках“ складались десятки праць зі студентських „семинарів“, з тої доби, коли людина горить „амбіцією“ бути друкованою. Чи жалувати нині, що я не дав себе намовити своїм професорам, щоби друкувати там бодай частину своєї молодечої докторської праці про Франка? Вже тоді, бачучи, яке термиття йде в цю грубку повну попелу, у хвилині інстинктовної відрази, стримався я від такого кроку, який міг мене зробити вченим одним махом.

Минуло 10 років. Голова „Н. Т. ім. Шевч.“ д-р Студинський, мій бувш. професор, запрохує мене як „специяліста від Франка“ на одно засідання „Наук. Тов.“, щоби зробити реферат про збірник, який „Наук. Т.“ хоче присвятити Франкові і питається, чи зі старої студентської праці я не згодився би дати якусь частину до проектованого збірника? Ясно, що коли я соромився зробити це 10 літ тому, то не міг на це згодитись тепер. Та, на лихо, я згодився написати зовсім наново короткий синтетичний нарис про Франка, на 4 арк. друку, висловлюючи заздалегідь сумніви, чи він підійде до „Записок“; він мав на меті стати підставою дискусії для инших членів секції, що радили над „розібранням тем“ для „Збірника“. До дискусії не прийшло, моя „праця“ викликала передбачене мною обурення між людьми, яких погляди на літературу мені давно відомі — ось і усе...

Чи хто, знаючи погляди на науку та літ-у нинішних членів фільольогічної секції „Н. Т. ім. Ш-а“, може дивуватись, що їм краще підійшла би моя студентська праця, якої я негайно по докторатї відцекався? Там було безліч цитованих творів, причеплених до тексту, мов Жид до кожуха, псевдонаукова бомбастична фразеольогія, ніякої власної думки, — одно слово: ерудиція. Для галицьких учених, які лише на підставі такого апарату в силі орієнтуватись у вартости „наукової праці“, стало ясно, що я за останніх 10 років у всіх тих зґанґренованих Києвах, Парижах та Льондонах збовванів. Навіть не підозрівую їх у злобі, що вони хотіли помститись за кілька разів друком висловлений мій погляд про їх наукові довершення: олімпійські хмари, які вкривають їх сідалища, не пропускають до них ні одного проміння з того праземного світа, по якому повзаю.

Скільки разів думаю про цю нашу „Академію“, нагадується мені здивований запит одного англійського професора: „Скажіть, будь ласка, чому у нашій льондонській бібліотеці я зустрічав лише видання „записок“ (notes) вашого товариства, а самих творів наукових видаваних ним, нам не присилають?“ Таких запитів можна би скласти довгий реєстр і всі вони заступають відповідь.

„Чому „Н. Т. Ш.“ вважає науковою присвячувати товстелезні студії десятирядним письменникам, а про справжніх письменників обмежується тільки археольогічними „причинками“? Де є критично видані ним твори наших великих письменників? Де є доказ найменшого зусилля в напрямку, який є першим обовязком та завданням такої наукової організації — де є необхідні словники та бодай матеріяли для наукової терміноьогії, без яких кожний наш інтелігент почуває себе нині, беручи за перо, ... безязиким калікою“?

віонів людей, а які масово, постійно складані (якраз на короткий час — одного, чи пару тижнів навіть в кооперативах), могли би доставити дуже значні капітали до господарського обороту.

Ці масові дрібні ощадности не є ніякою фантазією, бо відомо, що найбільша часть передвоєнних вкладок в наших кооперативах була якраз тими дрібними масовими й сухоними, короткоречинцевими вкладками, а зразковими вже під сим оглядом були кооперативи нпр. в Скалі над Збручем, у Вікні коло Скалата, в Бурштині і дуже, дуже багато инших місцевостях.

Тепер найшлися ми в труднійших обставинах, ніж перед війною, бо погана державна господарка знищила не лише суспільний капітал, але і змисл ощадности; одні не мають з чого ощаджувати, а другі, що мають, відвикли від ощаджування, довіря до кредитових установ значно підірване, приватна лихва, себто позички між приватними особами на високий лихварський процент є в загальнім ужиттю. Крім того при загальнім браку капіталів буде ще кредитова кооперація переходити новий період нових помислів, який витворить конкуренцію за ці найдрібніші вкладки. А саме держава ініціює творення громадських, повітових і міських кас, які мають одержати законом застережені гарантії дотичних комунальних установ — не говорячи про істнуючу вже Почтову Щадницю і істнуючі каси ощадности та банки.

Якраз всі ці обставини мусять спонукати кредитову кооперацію до перебудови і розбудови щадничого відділу і до ревізії способів збирання вкладок.

Кооператива, як добровільна автономна організація з великою суспільною ідеєю, яка має за собою світлу минувшість і має вже великий безпосередний вплив на своїх членів, вкладників і їх родин — видержить безперечно конкуренцію, якщо лише приміниться до теперішніх обставин, якщо дасть відповідну гарантію заявлених, чи то вплачених уділів, і необмеженою чи обмеженою високою порукою, а дальше, якщо відповідно поведе пропаганду за складанням ощадностей.

В цім напрямі муситься вживати всякого рода способів, які в дотичній місцевости є можливі до переведення. І так можуть служити тут: преса, брошурки, друковані летючки, скарбонки, ілюстровані оголошення, шкільні каси, картоники; ба, навіть збірка по домах за вкладками і уділами є в поодиноких місцевостях радо бачена, а то й очікувана.

Ведення статистики зросту вкладок буде річчю конечною, як також заведення установи мужів довіря на поодинокі райони в повітових округах, а навіть і по селах.

Той факт, що українське населення понучилося вже восередкуватися біля своїх власних інституцій, що у восинім часі відтяжилося у високій мірі від довгів, та що сьогорічний урожай може буде ліпший ніж минулого року, дає надію, що де буде планова робота, там певно акція відбудови кооперативи мусить вдатися.

На кооперативній організації, — яка живе великою ідеєю — тяжить обовязок праці над піднесенням змислу ощадности і тому кредитова кооперація повинна чим скорше вийти з теперішного безчинного стану вижидання, який в наслідках не може мати нічого творчого, а лиш шкідливий песимізм.

Робота безперечно тяжка і вимагає систематичности, великої енергії і праці на місцях та віри в успішність понесених трудів, однак рівночасно дасть і повне вдоволення вельми хосенних наслідків. На кождій одиниці спочиває тепер національний обовязок розумної ощадности і тому управи кредитових кооператив повинні втягнути до акції також ширші кола громадянства з усіх верств, які розуміють, що ніяка кредитова акція не може вдатися, як довго не опреться на ощадности, та що ощадність є якраз тою підставою, на якій опирається господарський розцвіт як поодинокої родини, так і цілого народа.

Омелян Саєвич.

(Докінчення буде).

З нових подій та ідей.

Тайна автопортрету Мікельанджеля.

Не менше сензаційною і всесвітньої ваги звісткою як находка 22 томів рукописів Достоєвського є історія відкритого єдиного автопортрету Мікельанджеля. Найти десь випадково затрачений рукопис або портрет може кожний. Але найти щось, на що гляділи щорічно сотки тисяч людей, на протязі майже чотирох століть, це вже щось більше як щаслива рука!

Єдиний автопортрет Мікельанджеля глядів від 1541 р. зі склепіння Сикстинської каплиці на всіх, що оглядали образ „Страшного Суду". Він не був вбережений прехитрою методою конкурсових образків при ілюстрованих журналах: рисованих загадок, які треба обертати на всі боки, дошукуючись людських постатей між лініями мертвих предметів. Мікельанджельо змалював себе в масці св. Вартоломея. Це ненадійне відкриття є заслугою не спеціяліста: критика або історика мистецтва, а лікаря, від екзотичної патольоґії, в римськім університеті, д-ра Франческа Ля Кава.

Два роки тому вразила його незвичайна схожість відомого портрета Мікельанджеля кисти Джакопо дель Конте, з рисами обличча св. Вартоломея на „Страшнім Суді". Два роки перевірював проф. Ля Кава свою теорію, пірнувши в історію мистецтва, поруч своїх праць над патольоґією. Щойно тепер видав він результати своїх дослідів в окремій книжці, яка стала справжньою революцією для фаховців. Видається майже неймовірним, що до цього часу нікому не спало на гадку шукати в ґалерії облич, змальованих творцем „Страшного Суду", його власного.

Проф. Ля Кава кидає своїм відкриттям зовсім новий промінь на індивідуальність Мікельанджеля. Св. Вартоломей сидить у середній групі „Страшного Суду" під ногами Найвищого Судді, на хмарі, змальований як ґіґант, який радше настирливо домагається відпущення гріхів, ніж покірно прохає як грішник. Святі, що стоять групою у ногах Христа, благаючи вибачення, держать у руках предмети, якими завдано мученицьку смерть, нагадуючи суддям свої заслуги: Св. Севастіян стріли, які пронизали його тіло, — св. Катерина залізне коло, на якому була призязана, а св. Вартоломей держить у правій руці гострий, викривлений ніж, яким здирали з його тіла шкіру. Цікаво те, що одночасно в лівій руці держить він власну вдерту вже шкіру, перекинувши її через плече разом з головою. Усі знали, що Мікельанджельо змалював св. Вартоломея з обличчям свого завзятого противника — геніяльного сатирика Петра Аретіна. Виходило, що аж таким способом він помстився на Аретіні за те, що той осміював його в своїх творах та інтригував проти нього перед папою. Чи не була це надто низька помста для геніяльної людини змалювати свого особистого ворога як того, з якого здирають шкіру? Це питання не було ясне перед відкриттям, яке зробив проф. Ля Кава.

Нині воно виглядає зовсім інакше: св. Вартоломей є лисим, з круглим чолом, простим носом, правильними бровами, довгою, кучерявою білою бородою. Зате обличча на шкірі, яку він несе, є з нерівним, майже чотирокутним чолом, глибокими очима, морщиною на осаді носа, густим, темним, легкокучерявим волоссям і заломаним носом. Це друге обличча — сам Мікельанджельо. — Приглянувшися близше бачимо, що Петро Аретіно є не тим, з якого здирають шкіру, а є живолупом, а Мікельанджельо скрив свій портрет у рисах мертвої маски. Ця маска, є єдиним обличчям у цілім образі, яке не глядить на суворого Найвищого Суддю, не висловлює ні страху, ні радости, а захолола у мармуровім погляді, повнім закаменілої, непохитної погорди. Усю свою духову траґедію увіковічнив Мікельанджельо у цьому єдиному дивоглядному портреті і треба було... чекати аж чотири століття, заки звичайний дилєтант виявив її знавцям мистецтва, що великі томи присвятили творчости одного з найбільше мармурових та таємних мистців світа!

о. о.

Дописи.

Коломия. *(По пятнадцяти літах товариський зїзд).* Українська коломийська гімназія обходить цього року 25-ліття свого істнування — як повної гімназії, себ-то 25-ліття першої матури. З приводу такої події в инших народів видаються спеціяльні монографії, в яких підводиться підсумки діяльности заведення та визначується його ролю й значіння для даної околиці й місцевости. В нас — на жаль — ще далеко до того. Та все така ця подія не минула безслідно.

З приводу 25-ліття відбувся 11. червня н. р. зїзд перших матурістів, про що була вже в „Ділі" досить вичерпуюча згадка. Два тижні пізнійше, а саме в днях 3. і 4. липня відбувся зїзд учнів коломийської гімназії, що здавали матуру перед пятнадцятьма літами (1910 р.), а дня 5. липня зїзд учнів, що опустили мури коломийської гімназії перед двацятьма літами (1905 р.). Годиться звернути увагу особливо на другий зїзд (пятнацятилітників) в огляду на винесені на ньому постанови.

На 57 учнів, що в р. 1910 здали матуру в коломийській гімназії, прибуло тільки 17. Досить поважне число, бо аж 16 згинуло в часі війни і боротьби. Решта розкидана по широкому світі, головним чином по Україні і Росії, Чехословаччині і Америці. Соціяльне становище цих учнів коломийської гімназії дуже ріжнородне. Між ними є адвокати (д-р Турянський в Коломиї, д-р Когут в Богородчанах), професор високої школи (д-р Гаморак в Господарськім Інституті в Камянці), директор банку (Василь Порайко, б. командір галицької червоної армії, тепер голова Укрсельбанку в Харкові), священики, судді, а є й студенти університету, сільські діячі і т. и. Найцікавійше те, що з 7-ох гімназійних учителів ані один не має державної посади. Всі вони (як д-р Іван Велигорський, д-р Мих. Соневицький і ин.) працюють в українськім приватнім шкільництві.

Вже 3. липня вечером зїздовці зібралися в ресторані Миколи Турянського, де провели кілька годин на товариській гутірці, згадуючи минуле і ділячись обопільно своїми переживаннями. Другого дня рано всі явилися в гімназії. З ударом дзвінка засіли в старих лавках. Як перед 15 ма літами, так і тепер явився господар VIII. б. кляси проф. Никифор Даниш якого повитано повстанням з місць. Господар VIII. а кляси незабутній професор Леонтій Кузьма не діждав тієї хвилі, щоби зі своїми учнями-громадянами ділити радощі і горе. Переслідуваний і знеможений народнім і власним горем, закінчив він життя кілька місяців передтим. З инших панів професорів явилися: вічно життєрадісний „дзядзьо" Лев Дольницький, Евген Козакевич, Богдан Левицький і Роман Шипайло. Відчитано катальоги обох відділів VIII. кляси, які — на жаль — виказали багато відсутних, деяких переходово, а деяких на віки вічні після чого проф. Даниш звернувся до своїх колишніх учнів з теплою товариською промовою, присвячуючи гарячий спогад незабутньому директорові пок. Софронові Недільському. У відповідь виголосив промову-подяку д-р Іван Турянський.

Опісля колишні учні і професори подались до церкви, де два товариші (о. Величко і о. Грималюк) відправили богослуження. З церкви ще раз вернулися перед гімназійний будинок, де відбулася спільна фотографія. Звідсіля подалися зїздовці зі своїми професорами на перекуску до ресторану Мик. Турянського.

Серед товариської гутірки, переплітаної співами, обговорювано проекти для звеличання памяти першого директора коломийської

передрукувати хоча би матеріяли до мови та термінольоґії вже істнуючі у Києві, ніж тратити папір на передрук життєписів та творів старих, нудних мазунів? Єдиною щирою відповідю на тисячу таких питань може бути тільки признання, що не можна домагатись від людей більше як вони мають даних та компетенцій до якоїсь праці. Прошу взяти якийнебудь том „Записок" і читати його з пієтизмом, з таким, яким слід брати до руки кожну книжку, від якої сподіємось духової підмоги. Чи це мова, стиль та світогляд людей, які мають бути представниками нашої наукової праці перед світом?

Певно, що є між ними вимки. Але вони самі соромляться інституції, яка хоче світити їхніми прізвищами. На закінчення лише одиноский приклад для характеристики атмосфери в ул. Чарнецького. Три тижні тому вибрала фільольоґічна секція „Н. Т. Ш." нового дійсного члена. Можна розписати конкурс між тими, що стежать за нашим літ.-науковим рухом і ніхто не вгадає, кого вибрали. Може — скажете — „Н. Т. Ш." припадало со[...], що про мову та літературу в силі [...] сказати розумне слово я[...] [...]визначний письменник, який дарма, що не має докторської праці про якусь письменницьку мумію, але має за собою твори иншої вартости? Ні. Воно вибрало — мушу виявити вам цю сензаційну тайну, бо все одно не вгадаєте: — митрополита Шептицького! Sage und schreibe: до фільольоґічної секції. Може хтось ставитись з найбільшою пошаною до папи за його заслуги для Церкви, але нема сумніву, що хто для вшанування цих заслуг переведе його вибір нпр. до управи театру, то не потребує вже писати комедії. Заслуги та талант митр. Шептицького могли виявитись у ріжних напрямках, а проте... Злобні люде впевняють, що наш фільольоґічний синедріон доглупався до такого призначення під впливом останньої митрополичої цензурної енцикліки, яка навіть з погляду мови була пригноблюючим документом неграмотности. Та я гадаю, що це похоронне підприємство хотіло мати нарешті між собою когось, хто міг би його членам дати за їх працю в користь рідної мови та літератури повне відпущення гріхів. Амінь.

Памятаймо: Рідна Школа — це народня фортеця, це певний захист у добі лихоліття!

гімназії пок. С. Недільського. В короткій промові ред. Ф. Федорців вясував колишнє значіння Коломиї в політичному і культурному рухові, пригадав періпетії, через які переходила гімназія, та на тому підкладі змалював благородну постать дир. С. Недільського, великого педагога, тихого, але ідеального громадянина, батька молоді, що виростив коломийську гімназію, що розумів і відчував духа часу, що посвятив себе за справу, яка була йому над усе дорогою. Бесідник запропонував коштом колишніх учнів коломийської гімназії видати монографію, присвячену коломийській гімназії і особі її першого будівничого — директора. Пропозицію бесідника принято зі захопленням і для її здійснення вибрано комітет, зложений з проф. Н. Даниша, проф. І. Гаврилюка, проф. д-р Н. Гірняка, ред. Ф. Федорцева і проф. Е. Яворівського. Крім того на пропозицію проф. Даниша зложено невеличкі датки на бібліотеку ім. С. Недільського при тов. „Шкільна Поміч" в Коломиї. А саме зложили: д-р Ів. Велигорський 5 зол., о. Г. Величко 10 зол., о. М. Грималюк 5 з., проф. М. Григорійчук 10 з., Ів. Докторюк 5 з., З. Кирилович 10 з., Т. Комаринський 5 з., Ів. Костинюк 5 з., проф. М. Мельник 5 з., проф. А. Микитюк 5 з., Ів. Навальковський 5 з., д-р М. Соневицький 5 з., д-р Ів. Тупянський 5 з., А. Тофан 5 з., Ф. Федорців 10 з., Ів. Яськів 5 з., і проф. Р. Шипайло 5 зол. Крім того попередно (11. червня) зложили: проф. Н. Даниш 15 з., проф. Д. Джердж 10 з., проф. І. Гаврилюк 5 з., проф. В. Лепкий 10 з., о. Гр. Дурделла 10 з., Ев. Перфецький 10 з. і нот. Р. Гузар 10 зол. При тій нагоді проситься всіх б. коломийських учнів присилати датки на бібліотеку на адресу проф. І. Гаврилюка в Коломиї.

Крім того зложено деяку суму на „Рідну Школу".

Сподіємося, що постанови товариського зїзду в Коломиї не минуть безслідно, а навпаки, що їх здійснення причиниться до повернення коломийській гімназії того морального значіння, яке вона мала за пок. С. Недільського. —ів.

НОВИНКИ.

— **Конфіската.** Вчорашнє (162) число „Діла" сконфісковано за невинні дотепи Галактіона Чіпки на тему надприродного розросту польської нації. П. прокуратор взяв в оборону Жидів-асимілянтів. — Досить оригінальною була конфіската останнього числа „Свободи", де м. и. счеркнено в цілости включно з діловим підтитулом, який перейшов у „Діло", історичний огляд переходу Гал. Армії через Збруч і її долі на Наддніпрянщині. Виходить, що злочином є сама історія, якої нікому не вільно згадувати!

— **Добувають з моря польський торпедовець.** Польське військове міністерство потішає стурбоване польське громадянство, що найбільший воєнний корабель, який вилетів у повітря кілька днів тому в Данціґу на те, щоби спочити на дні моря, не є втрачений для збройної сили держави: вже почали добувати його з моря і сподіються віднискати — очевидно з великою дірою, без коминів і т. п. причандалів. Як причину катастрофи подають спеку її сусідство корабельної кухні зі збірником ропи: вегкопальні випари зі збірника загорілись від іскор з комина чи з кухні. Така теорія є тим вигідною, що звільняє від пошукання живих винуватців.

— **Тайна атентатчика на потяг.** Поява в поліційнім бюрі чоловічка, який назвав себе єдиним винуватцем замаху на потяг під Старогардом, зовсім не виснила тайни, якою досіль цей замах окутаний. Самообвинувачуючий себе Котвіцкі путається у зізнаннях, натякає на якусь невсну таємницю, яку хоче забрати з собою в могилу, а своїм виглядом і інтелігенцією дивно перечить твердженням про своє походження і професію. І так каже він, що є селянином родом з України, а має білі делікатні руки; місцем замешкання подає мале містечко на Поділлю, а чудово орієнтується у політичних і економічних відносинах Німеччини. Нікого не обтяжує і жадає розстрілу. Цеї приємности не зроблять йому, поки не знатимуть, з ким мають діло.

— **Робітнича доля.** Вчора на товаровім двірці у Львові 64-літній залізн. робітник Шимон Клепацкі, занятий при пересуванню вагону, зачеплений машиною, упав під колеса. Покалїченого перевезли до шпиталя, де він вкоротці помер. Клепацкі посвятив у залізничій службі і віддав їй життя, як жертва своєї важкої професії.

— **Надокучило життя.** Вчора пізним вечером відвідувачі личаківського цвинтаря найшли на одній алеї непритомного молодого чоловіка. Його перевезли на ратункову стацію, де переполоскали йому шлунок, дійшовши до переконання, що мається до діла з анатозом якоїсь сильної отрути. Коли денат віднискав притомність, заявив, що він є студент політехніки Леопольд Кулінек і що рішив перемандруватись на той світ, не можучи дати собі ради з нервами. Ратункова стація дала йому змогу перевірити силу його волі й послідовности і повторити вдруге неспробувану методу скорочення собі ненависного життя з більшим успіхом.

З судової салі.

Процес Коригабева і тов. — за обманство і вимушування.

13-ий день розправи.

Сензаційні зізнання Дворніцкого.

З черги зізнає обв. Ян Дворніцкі, директор приватного бюра детективів, б. активний агент поліц., замішаний в цілу справу титулом свого фаху. Дворніцкі зізнає „з верою": видно по ньому людину, яка їла кашу з ріжних мисок. Обв. оповідає детально, як доручили йому обвинувачені Єгер і н. зайнятися зізнаннями Микитина і що з цього вийшло.

З Єгером скомунікував його Мінц, який знав його з того часу, коли обв. служив при поліції, а Мінц був поліційним фотографом. Мінц доручив обв. познайомитися якимсь чоловічком, який буцім то знає щось про замах на президента. Спільна зустріч послідувала на Сикстуській вул., але Микитин не хотів на вулиці, ані в жадному прилюдному льокалі говорити, тільки сам запропонував піти до бюра Дворніцкого. Перед відходом обв. дістав інструкцію від Єгера, щоби не оглядався на гроші, як що допит вимогатиме яких видатків. Єгер сказав: „Was kostet, das kostet, Geld spielt keine Rolle". Дворніцкі був такий втішений отриманням доручення та ще й від такого клієнта, як Єгер, що не питався навіть, чому звертаються до нього, а не до поліції.

Микитин, прийшовши до бюра Дворніцкого, не хотів спершу нічого казати, тільки кивав головою, але потім враз заговорив про евент. нагороду за зізнання і зажадав 5000 дол. Дворніцкі запевнив його, що Жиди дадуть йому їх, як що він складе зізнання і дасть на них достовірні докази. Тоді враз Микитин вийняв 50 дол., які дав йому в брамі на Сикстуській вул. Єгер, і хотів повернути Дворніцкому. Той не прийняв, кажучи, що не він давав йому їх, отже хай сам зверне Єгерові. Тоді потелефонував за Єгером, а той надійшов швидко ще з одним паном (Ґлязерманом). В спільній розмові Микитин склав зізнання про Панчишина, як справника атентату. Сам Дв. не пхався до справи, бо зміркував, що може в ній грубо скомпромітуватись; Микитин не давав жадних доказів, лише складав загальникові твердження. Потім Микитин заходив до нього кілька разів. Раз вбіг переляканий і казав, щоб тих 5000 дол., „які йому належаться" виплатили його нареченій, як що комуністи забють його. Обв. казав Єгерові, що „є щось, але мало".

По кількох тижнях, в полов. листопада обв. почув, що приїхали до Львова 4 американські детективи. Потім перевірив, що це не американські, а варшавські, і не 4 а 6. Будучи раз у восвідстві за посвідкою для одного свого клієнта, що один комуніст, наречений кузинки клієнта, сидів 3 роки в криміналі, обв. стрінув 2-ох незнайомих добродіїв, які його чемно зачіпили і дали пізнати себе, як поліц. урядники з Варшави. Від них обв. довідався, що Штайґер має бути звільнений саме на підставі того матеріялу, який він, Дворніцкі, добув від Микитина. Обв. дуже здивувався, але дальше почув, що Жиди (пос. Розмарін) повідомили про зізнання Микитина просто варшавську поліцію. Цікаво, що якраз в цю саму хвилину підчас розмови Дворніцкого з інсп. Савіцким (це той панок) у восвідстві, до кімнати ввійшов елегантно одягнений Микитин. Інсп. Савіцкі випхнув Микитина за двері.

22. січня, вертаючи до дому, Дворніцкі несподівано застав у себе в помешканню 7 поліцаїв з карабінами під проводом асп. Янчишина. Смертельно перелякався; в першій хвилині думав, що це облава на когось. Почувши, що є письменний наказ з суду перевести в нього ревізію і арештувати його, він просив видалити бодай 5 поліцаїв: адже він в своїм життю арештував яку тисячу бандитів і ніколи не мав такої асисти. Коли вивели його, в брамі ждав на нього судья Рутар. Він успокоїв його, казав, що наказ арештування вийшов від прокуратури і обіцяв за день звільнити. — Потім слідує оповідання перипетій слідства, яке тягнулось місяцями.

Продовження розправи в слід. числі.

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане редакція не відповідає.

Памятаймо: Рідна Школа — це народня фортеця, це певний захист у добі лихоліття!

Дрібні оголошення.

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Подяка.

Неумолима судьба забрала нам передчасно і ненадійно Найдорожчого Мужа і Батька о. Емілїяна Трешневського, пароха в Горуцьку. Прибиті тяжким горем по тій безповоротній, а нічим незаступимій втраті уважаємо своїм обовязком зложити щиру подяку Впр. о. деканові Д. Стецеву і Впр. оо. І. Пятківському, С. Яворському, Ю. Душкові, С. Крушкові П. Малецькому за відправи при впровадженню тлінних останків Покійника до церкви дня 1. липня 1925 р., а тим Впр. Отцям як також Впр. Отцям М. Мокрівському, С. Мигалеві, М. Татомірові, І. Романцеви, що мимо великої сльоти прибули дня 2. липня 1925 р. до Горуцька, щоби взяти участь в похороннім Богослуженню. Зокрема дякуємо Впр. о. Купріянові Стецишинові пароxові Опільська в сокальськім повіті, бувшому сусідови Покійника, що в так непригожий час прибув з далеких сторін віддати Йому послідну прислугу. Рівнож осібно складаємо подяку Впр. о. М. Мокрівському за прегарну проповідь в церкві, Впр. оо. Ю. Душкові і П. Дуткові за також проповідь над могилою Покійника, а Вп. П. Амврозієві Левові директорові місцевої школи і Вп. П. Юдиті Попелівній, учительці тоїж школи, за участь з шкільною дітворою в похоронах. Дякуємо щиро Вп. П. Емілїянові Плешкевичеві за Його труди і поміч, несену нам через цілий час похоронів Покійника, а також Йому, як управителеві хору і місцевому хорові зокрема за звеличання похорону прегарним співом, а Пов. П. Петрові Лучечкові секретареві громади за оглашене прощальне слово над гробом Покійного. Спасибіг вкінці начальникові громади, Хв. церковному Братству, кооперативі і всім громадянам Горуцька, які в тім сумнім обряді взяли участь з молитвами за душу Покійника. Нехай Милосердний Бог нагородить Всіх понесших за Їх труди. — Горуцько в липні 1925 р. — **Мирослава з Ковшевичів Трешневська вдова, Богдан, Маріян, Роман і Анна діти.** 109 1—1

Присилайте передплату!